

1. Samenvatting voorstel

Ieder jaar stellen de multidisciplinaire werkgroepen een werkplan op dat afgeleid is van de speerpunten en jaarschijf uit het Regionaal Beleidsplan VRHM en aandachtspunten die voortkomen uit ontwikkelingen en evaluatierapporten. Het bestuur wordt geïnformeerd over de speerpunten voor het komend jaar.

2. Algemeen

Onderwerp:	Werkplannen multidisciplinaire crisisorganisatie 2019	Opgesteld door:	VRHM Strategie en beleid B. Achten
Voorstel t.b.v. vergadering:	Algemeen Bestuur	Datum:	18 april 2019
Agendapunt:	A.8	Bijlage(n):	
Portefeuille:	H.J.J. Lenferink (DB) H. Zuidijk (VD)	Status:	Informatief
Vervolgtraject besluitvorming:	--	Datum:	--

3. Toelichting

Kader en speerpunten

Het Regionaal Beleidsplan VRHM 2016-2019 geeft richting aan de inhoud van de werkplannen voor deze periode; de multidisciplinaire crisisbeheersing wordt *gericht verder versterkt* aan de hand van drie beleidsprioriteiten: informatiegestuurd, risicogericht en omgevingsgericht (net)werken.

Met *informatiegestuurd werken* bereikt VRHM dat de juiste informatie op de juiste wijze op het juiste moment bij de juiste persoon beschikbaar is, zodat voorafgaand aan en ten tijde van een ramp of crisis adequaat wordt opgetreden. Hierbij levert informatievoorziening een wezenlijke aanvulling op het proces van crisisbeheersing. Om dit te kunnen realiseren gaat VRHM het informatiemanagement in de warme fase versterken, het actueel informatiebeeld in de lauwe fase introduceren, informatiemanagement in de koude fase beter benutten en de continuïteit van informatiemanagement borgen.

Risicogericht werken is een verschuiving van het voorkomen van onveiligheid naar het bevorderen van veiligheid door het beïnvloeden van veilig gedrag en het verhogen van het veiligheidsbewustzijn. Ook gaat het er vanuit dat niet alle risico's zijn uit te sluiten en dat het ook niet alleen aan de Veiligheidsregio is om daar invloed op uit te oefenen. Met risicogericht werken levert VRHM meerwaarde door samen met (nieuwe) partners een integrale analyse, duiding en weging van risico's te maken. Doel is inzicht te geven in deze risico's en handelingsperspectief te bieden om deze risico's te verkleinen.

Met *omgevingsgericht (net)werken* sluit VRHM aan bij de behoeften van de omgeving. VRHM bedient de samenleving, partners en eigen medewerker adequaat met producten en diensten op maat die

ondersteunen bij de voorbereiding en uitvoering van (de generieke) crisisbeheersing. Om dit te kunnen realiseren werkt VRHM samen met partners, wordt ingezet op het ondersteunen van en inzetten van (verminderd) zelfredzame burgers en vindt aansluiting bij de gebruikers van haar producten en diensten plaats.

Vooruitblik 2019

Het jaar 2019 is het laatste jaar van het huidige beleidsplan. Hieronder is per speerpunt een samenvatting opgenomen van de belangrijkste activiteiten die in de werkplannen van de werkgroepen staan.

1. Informatiegestuurd werken

Warme fase

- De operationele informatievoorziening binnen de hoofdstructuur staat. Er wordt gewerkt volgens landelijke standaarden en is er flink geïnvesteerd in de vakvolwassen- en vakbekwaamheid van de multidisciplinaire crisisfunctionarissen die een rol hebben in het informatieproces. Het komend jaar wordt geïnvesteerd in het bekwaam houden van deze 'multidisciplinaire IM-crisisfunctionarissen' en het aanhaken van de monodisciplinaire IM-crisisfunctionarissen (IM-(R)BT, IC TBZ, crisiscommunicatiefunctionarissen van de Taakorganisatie Crisiscommunicatie) op het gehele proces.
- Naast het delen van informatie in het LCMS tijdens een crisis, wordt ook veel informatie via informele lijnen gedeeld (o.a. telefonisch contact, WhatsApp en SMS). De informele informatiestromen kunnen een goede aanvulling zijn op de formele stromen, maar het risico bestaat dat niet iedereen over dezelfde informatie beschikt. VRHM gaat onderzoeken hoe om te gaan met/ benutten van (in)formele informatiestromen tijdens crisis.
- De mogelijkheden om de grafische componenten van planvormingsproducten digitaal (als kaartlaag) beschikbaar te hebben in LCMS worden verkend. Hiermee is de informatie direct voor de crisisteams beschikbaar in LCMS, zonder dat de noodzakelijke informatie handmatig overgetekend dient te worden tijdens opschaling.
- Het Real Time Intelligence Center (RTIC) beschikt over veel informatie die van meerwaarde kan zijn binnen de hoofdstructuur crisisbeheersing. De VRHM onderzoekt samen met het RTIC de mogelijkheden om dergelijke informatie via de IM-lijn/ netcentrische werkwijze beschikbaar te krijgen in de hoofdstructuur.

Lauw informatiemanagement

- De komende periode wordt nadrukkelijk geïnvesteerd in het 'lauwe' informatiemanagement/ actuele risicobeeld voor de crisisorganisatie. Zo vindt onder andere doorontwikkeling van het MAB op basis van behoeften, (landelijke) ontwikkelingen en nieuwe inzichten plaats.

Koud informatiemanagement

- Binnen het project Digitaal Werken heeft een heroverweging plaatsgevonden. Besloten is het vervolg vorm te geven via vier losse projecten met een kleinere scope (zaakgericht werken RCB, Digitaal 'Samen verder', nieuw intranet en registreren en archiveren). Implementatie vindt in 2019 plaats.
- Afgelopen jaar is de tool Evenementen Assistent binnen de gemeente Leiden geëvalueerd. In 2019 vindt behoeftepeiling plaats bij gemeente, politie, GHOR en VRHM op gebied van digitalisering en gestandaardiseerde data uitwisseling. Tevens vindt onderzoek plaats naar het beste passende systeem.

2. Risicogericht werken:

Basis voor risicogericht werken, vormt het Regionaal Risicoprofiel. Hierin zijn zeven thema's benoemd met elk een aantal specifieke risico's. Voor een aantal van deze risico's of risicovolle objecten is specifieke, operationele voorbereiding nodig.

Natuur & klimaat

- In 2019 vindt verdere uitvoering van het programma waterveiligheid (prioritair risico) plaats. Er worden risicoanalyses van diverse polders in de regio gemaakt. Ook vindt de start plaats van de implementatie handreikingen handelingsperspectief en samenredzaamheid uit het landelijke project Water en Evacuatie. Daarnaast wordt een bijdrage geleverd aan het samenwerkingsverband Dijkringen 14-15-44. En staat herziening van de informatiekaart waterschappen op de planning.

Milieu:

- Onderzocht is waar zich in de VRHM objecten bevinden waar gevaarlijke stoffen opgeslagen of gebruikt worden die mogelijk gepositioneerd zijn in een omgeving met kwetsbare of risicovolle objecten. Hieruit is naar voren gekomen dat voor Geodis BM Netherlands B.V. bepaald moet worden welke risico's er zijn voor de omgeving en op basis daarvan welke (vorm van) operationele voorbereiding noodzakelijk is'.
- Daarnaast wordt gewerkt aan de herziening van de informatiekaart vondst conventioneel explosief.

Continuïteit vitale voorzieningen

Het prioritaire risico continuïteit vitale voorzieningen is te beschouwen als een programma en valt uiteen in drie onderdelen: bedrijfscontinuïteit van de uitvoeringsorganisatie VRHM, continuïteit van de crisisorganisatie VRHM en continuïteit van vitale partners.

- Komend jaar vindt het vervolg plaats van het project Informatiebeveiliging. Er wordt gewerkt aan verschillende maatregelen waardoor onze informatie en andere bedrijfsmiddelen beter beveiligd worden en de continuïteit van onze dienstverlening beter gewaarborgd kan blijven.
- Er wordt een uitwijklocatie voor het RCC in Leiden gerealiseerd zodat de crisisorganisatie kan uitwijken naar andere crisisruimten bij langdurige uitval (door storing of opzet) van ICT, telefonie en (nood)stroomvoorziening.
- Er wordt geïnvesteerd in het op elkaar aansluiten van de monodisciplinaire continuïteitsplannen.
- De informatiekaart grootschalige ziektegolf wordt herzien. De hulpdiensten en gemeenten kennen een kwetsbaarheid wat betreft het beschikbaar hebben van personeel tijdens een grootschalige ziektegolf of incidenten waarbij het eigen personeel slachtoffer is (overstroming).
- De VRHM verkent de alternatieven en ontwikkelt werkafspraken voor het geval dat LCMS niet beschikbaar is tijdens opschaling (bijvoorbeeld als gevolg van cyber).
- Ook vinden updates plaats van de informatiekaart uitval gas, de informatiekaart uitval elektriciteit, het draaiboek stroomuitval en het convenant tussen de VRHM en de netbeheerders gas en elektriciteit met bijbehorende actielijst en een update van de informatiekaart Communicatie-uitval.
- Tot slot vindt vanuit VRHM een werkbezoek bij Dunea plaats.

Gebouwde omgeving:

- De informatiekaarten Penitentiare Inrichtingen en recreatieplassen worden herzien.
- VRHM organiseert een werkbezoek bij AKZO Nobel.

Mobiliteit & infrastructuur:

- In de continuïteit van het project Rijnlandroute levert VRHM (meerjarig) bijdragen aan de risicoanalyse. Ook wordt nagegaan welke vorm van operationele voorbereiding tijdens de bouwfase nodig is en welke andere voorbereidingen er getroffen moeten worden voor de openstelling en exploitatiefase van de Rijnlandroute.
- Daarnaast vinden herzieningen van de convenanten ProRail, Rijkswaterstaat en Waterhulpverlening Kust plaats.

Gezondheid & veiligheid:

- Komend jaar wordt een Plan van Aanpak voor nooddistributie van jodiumprofylaxe opgesteld en het voorbereid hebben van een eventuele nooddistributie als er zich daadwerkelijk een incident voordoet.
- De Toolkit GHOR/Publieke gezondheid en veiligheid bij evenementen vervangt de Landelijke Handreiking geneeskundige advisering bij publieksevenementen. De Toolkit ondersteunt de GHOR in het adviesproces richting gemeenten en bevat een checklist Publieke Gezondheid bij evenementen die gemeenten kunnen gebruiken om gezondheidskundige en geneeskundige risico's bij een evenementenadviesaanvraag te kunnen beoordelen.
- Ook wordt er gewerkt aan het vaststellen van een Veldnorm. In de veldnorm worden de verschillende definities die in de evenementenzorg worden gebruikt uitgelegd en worden normen gesteld wat betreft competenties, zorgniveaus, inzet, registratie en evaluatie van evenementenzorg.

Publieke veiligheid

- In het AB van 13 september 2018 is TGB in relatie tot sleutelbesluiten behandeld (prioritair risico verstoring openbare orde). De resultaten van deze bespreking zijn vertaald naar input voor de informatiekaart Extreem Geweld.
- Er vindt een training over terrorismegevolgbestrijding plaats.
- De informatiekaart Keukenhof wordt herzien.
- In 2018 is het aantal meldingen over drugsdumpingen sterk toegenomen. De aanpak hiervan is niet altijd duidelijk bij alle partijen. Door het analyseren van een aantal incidenten uit 2018 zal bekeken worden hoe de lijnen nu lopen en dit zal getoetst worden aan hoe deze horen te lopen. Afhankelijk van de resultaten zal nader bekeken worden welke vorm van operationele voorbereiding passend is.
- In 2019 vindt afronding van het opstellen van het covenant met Openbaar Ministerie plaats.
- Oktober 2018 is de Landelijke handreiking evenementenveiligheid (HEV) door het Veiligheidsberaad vastgesteld. Relevante wijzigingen zullen door de werkgroep in het kader worden verwerkt en via het bestuur van de veiligheidsregio worden vastgesteld. Aansluitend op de HEV2018 is men ook bezig met het ontwikkelen van een Nederlandse Handboek Evenementen Veiligheid. Hierbij moet met name gekeken worden hoe we deze informatie het beste met onze partners kunnen delen.
- In 2019 vinden twee kennisevents plaats waarbij de thema's mobiliteit en crowdmanagement centraal staan.
- Tot slot wordt ingezet op het (her)ontwikkelen van beleid voor risicocommunicatie en versterking van de risico- en crisiscommunicatie-activiteiten van de VRHM. Hierbij wordt aangesloten bij het Regionaal Risicoprofiel.

3. Omgevingsgericht (net)werken:

Het overgrote deel van de incidenten kan middels een generieke aanpak door de hoofdstructuur worden afgehandeld. Zaak is de kwaliteit van de hoofdstructuur te borgen en door te ontwikkelen:

- De VRHM heeft de crisisorganisatie stevig opgetuigd. De vraag is of vanuit de gedachte van slagvaardigheid en efficiëntie het mogelijk hier nog iets in te ontwikkelen is. Verkend wordt hoe andere veiligheidsregio's hun crisisorganisaties hebben ingericht.
- In 2018 is de VRHM gestart met de implementatie van het nieuwe evaluatieprotocol. Het implementatietraject loopt door naar 2019.
- In samenwerking met piketcoördinatoren wordt gekeken hoe het nabespreken van incidenten verder vorm kan krijgen. Ook wordt een verdiepingdag georganiseerd rondom een casusbespreking of incidentenevaluatie.
- Doel is om de individuele vakbekwaamheid te versterken door het bevorderen van het gebruik van het vaardigheidspaspoort. Dit doen we vanuit het uitgangspunt: 'sterke teams beginnen bij sterke individuen'. Er komt een studiegids uit waaruit crisisfunctionarissen zelf kiezen welke trainingen zij willen doen. Het voeren van leerdoelgesprekken, eveneens onderdeel van de studiegids, kan hierbij behulpzaam zijn. Om functionarissen inzicht te geven in hun functioneren en hun eigen leercurve kan de uitrol van VIMS ondersteunen.
- In 2019 wordt een 'basisopleiding' met partners als Prorail Omgevingsdiensten en nutsbedrijven georganiseerd. Doel van deze basisopleiding is om bij de partner in de keuken te kunnen kijken en daarmee het netwerk tussen de partner en de functionarissen uit de hoofdstructuur van de VRHM te verstevigen. Daarnaast zal er samen met het openbaar ministerie een training worden ontwikkeld in combinatie met een uitleg van de sleutelbesluiten in het kader van de terrorisme gevolgbestrijding.
- In 2019 zal worden geïnvesteerd op crisiscommunicatie in het eerste uur. Er wordt een plan van aanpak hiervoor gemaakt. Hierbij wordt rekening gehouden met de behoeften van de omgeving en de aansluiting met de gemeenten.
- Communicatie en communicatiefunctionarissen spelen zowel in de koude als in de warme fase een belangrijke rol om de omgeving in beeld te krijgen, de verbinding te leggen met allerlei partners in die omgeving en de communicatieboodschappen met hen af te stemmen. Dat vraagt om competente en ervaren mensen. In 2019 wordt een visie op vakbekwaamheid crisiscommunicatie geformuleerd, met daaraan gekoppeld prestatie-eisen. Op basis daarvan, en op basis van de leerbehoeften van de functionarissen, wordt een OTO-programma opgesteld.
- De relatie met communicatiemedewerkers in het brede netwerk maar ook de relatie met de andere multidisciplinaire en landelijke werkgroepen krijgt blijvend aandacht. De basis hiervoor wordt gelegd in de jaarlijkse Dag voor de risico- en crisiscommunicatie.
- Op basis van het convenant tussen VRHM, RDOG, OD en politie krijgt samenwerking op het vlak van risico- en crisiscommunicatie beter vorm. Dit geldt ook voor het Openbaar Ministerie.
- Uitgangspunt in crisiscommunicatie is 'het vergroten van zelfredzaamheid van mensen'. Het is belangrijk dat mensen weten wat ze moeten doen als er iets gebeurt, zodat ze daarnaar kunnen handelen. In 2019 wordt gezamenlijk en vanuit het perspectief van de hele veiligheidsketen een aantal thema's uitgewerkt (vanuit het RRP) voor zowel risico- als crisiscommunicatie, en op die manier de verbinding te maken.

4. Implementatie en communicatie

Financiën

Voor de uitvoering van de multidisciplinaire samenwerking ontvangen VRHM en haar partners geen additionele middelen. Voor de uitvoering van de werkplannen is, naast de te leveren capaciteit, de bestemmingsreserve *Samenwerken Loont!* beschikbaar. Deze reserve is in 2012 ingesteld voor het uitvoeren van het voormalige beleidsplan en toentertijd eenmalig gevoed uit het positief

jaarrekeningresultaat. Het restant van deze reserve wordt ingezet voor de uitvoering van de nieuwe beleidsprioriteiten.

Voortgang en communicatie

In het DB VRHM van 4 december 2014 is besloten om besluitvorming over de werkplannen van de werkgroepen in het vervolg te mandateren aan de Veiligheidsdirectie. De speerpunten uit de werkplannen 2018 worden ter informatie voorgelegd aan het Bestuur.

In de nieuwsbrief van de VRHM wordt een bericht geplaatst over de speerpunten van de werkplannen van de werkgroepen voor het jaar 2018.

5. Bijlagen

De werkplannen van de multidisciplinaire werkgroepen zijn op te vragen bij de afdeling Strategie en Beleid.

1. MDOP werkplan 2019
2. MDOTO werkplan 2019
3. MDNCW werkplan 2019
4. MDCOM werkplan 2019
5. Werkplan 2019 projectgroep evenementenveiligheid
6. Werkplan 2019 projectgroep GRIP-evaluaties